

Aanleg tuinbeplantingen en groenvoorziening

2. Kwaliteit, maatvoering en planttijden

2. Kwaliteit, maatvoering en planttijden

- 2.1 Oriëntatie
- 2.2 Kwaliteit van het plantmateriaal
- 2.3 Wijze van verhandelen
- 2.4 Planttijd
- 2.5 Samenvatting
- 2.6 Opdrachten

2.1 Oriëntatie

2.2 Kwaliteit van het plantmateriaal

- Wat wil de klant?
- Goede kwaliteit, soortecht, kwaliteit van rooien, verwerken en leveren van het plantmateriaal

Uitgangsmateriaal van de kweker:

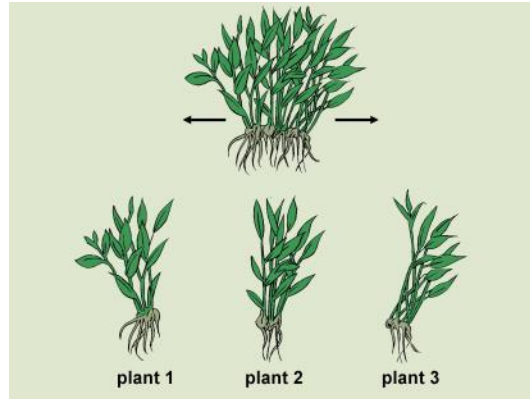
- Soortecht: gekeurd door de NAK, op jonge leeftijd:

- <https://www.youtube.com/watch?v=wPpmtFikpBM>

Wijze van vermeerderen en opkweken

- Vegetatief: elke nakomeling heeft dezelfde eigenschappen, maar dit kan niet altijd

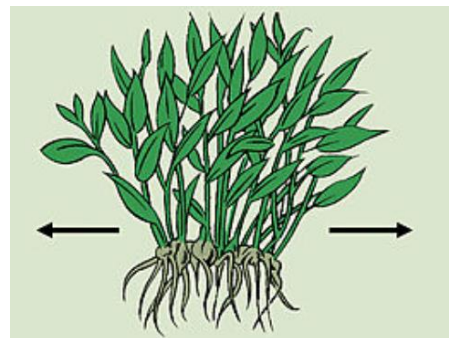
- Generatief: nakomelingen hebben verschillende eigenschappen, behalve bij zelfbestuivers (zelfde ouders)

Vermeerderen :

Afb. 2.4 Zaaïen van gewassen.

1. Zaaïen van bomen
2. Stekken van heesters
<https://www.youtube.com/watch?v=nEM7h1Ywr14>
3. Enten van fruit
https://www.youtube.com/watch?v=hPW_EaAneP4
4. Scheuren van vaste planten
<https://www.youtube.com/watch?v=uiSJc15Ba0U>

Wijze van rooien, verwerken en leveren door de kweker

- Bomen: veelal met doorwortelde kluit: wortels blijven heel en de kans van aanslaan is aanzienlijk groter

<https://www.youtube.com/watch?v=QYajZ7vvusg>

<https://www.youtube.com/watch?v=mFCypDnHe-U>

Wijze van rooien, verwerken en leveren door de kweker

- Bladverliezende heesters, haag- en bosplantsoen: kale wortel
  - Bladhoudende heesters en coniferen worden meestal in gaaslap of container verhandeld
- <https://www.youtube.com/watch?v=KKUHb78-NqY>
- Vaste planten worden verhandeld in pot

Transport van kweker naar afnemer

Grootste gevaar: uitdroging!

goed afdekken!

Algemeen

Vervoeren plantmateriaal

- Geen plantmateriaal vervoeren naar en op het werk bij een buitentemperatuur lager dan 0 °C
- Tijdens het transport van plantmateriaal in open vervoermiddelen naar en op het werk, het plantmateriaal water- en winddicht afdekken

Leverantie

- De levering van het plantmateriaal mag niet plaatsvinden voor dinsdag 08:00uur.
- Opgebost plantmateriaal direct na aankomst op het werk losmaken.
- Plantmateriaal dat niet op de dag van levering verwerkt wordt direct opkuilen.
- Plantmateriaal moet bij aankomst op het werk per soort, variëteit, herkomst en producent zijn voorzien van een kenmerk.

Inname en reclamaties

- Klachten over planten die niet voldoen aan de overeengekomen voorwaarden of welke zichtbare gebreken hebben. moeten schriftelijk worden inzendend binnen 6 werkdagen na de

Als vuistregel voor de maatvoering voor de kluit wordt gehanteerd: De diameter van de kluit moet ten minste 10x de stamdiameter (op 100cm) zijn.

- Gestelwortels moeten rondom en regelmatig zijn ontwikkeld.
- De wortelkluit moet vrij zijn van wurgwortels, kruisende, ronddraaiende of knikkende wortels.
- De wortelpruik moet vrij zijn van (onnodige) mechanische, parasitaire, chemische en klimatologische beschadigingen.
- De wortelkluit is zichtbaar vrij van wortelknobbel ziekte (*kankerweefsel dat wordt gevormd na infectie door de Agrobacterium*)
- De boom moet gegroeid zijn in de grond waaruit de kluit bestaat of waarmee de container is gevuld; er mag geen sprake zijn van een kunstmatig gevormde kluit.
- De draden van de plantkorf mogen geen contact maken met de wortelhals of wortelaanzetten van de boom.

- De 'klik' (afgestorven scheuteinden) moet voor aflevering zijn verwijderd.
- Probleemtakken mogen bij aflevering niet recent zijn verwijderd, maar moeten reeds (gedeeltelijk) zijn overgroeid.
- De stamlengte moet minstens 180 cm zijn.

Opslag en transport kluitbomen

- Het laden en lossen van bomen met kluit mag uitsluitend plaatsvinden door gebruik te maken van zachte hijsbanden en/of daartoe geschikte boomkluithaken.
- Opslag van bomen met kluit kan bovengronds plaatsvinden in de tussenliggende periode tussen medio oktober en medio april.
- Bij strenge vorst moeten de kluiten worden afgedekt met isolerend materiaal.
- Bij droogte moeten de kluiten regelmatig worden bevochtigd.
- Transport van bomen dient plaats te vinden door middel van een volledig met zeil afgesloten vrachtauto of aanhanger.

Bijzondere bomen

- Bij laanbomen is aanvullend op het bovenstaande de stamlengte minimaal 225-250cm, m.u.v. geveerde bomen in verband met zonnebrand.
- De kwaliteitseisen voor leibomen verschillen per project, Er wordt uitspraak gedaan over het aantal etages van de leiboom en de afstand vanaf de grond tot de eerste etage.
- Veren moeten recht en onbeschadigd zijn, een doorgaande kop en regelmatig met zijtakken bezet zijn.

Bosplantsoen

- De plantensoorten dienen goedgekeurd te zijn voor de handel door NAK-tuinbouw.
- Plantmateriaal dient voor wat betreft leeftijd, lengte, diameter en lengte-diameterverhouding te voldoen aan NEN 7412 (samenvatting staat beschreven in 'Kwaliteit en keuring van plantmateriaal, uitgegeven door IPC Arnhem in 2005 ISBN 90-74481-21-3)

Bloembollen

- Bloembollen moeten voldoen aan de normen als gesteld voor de betreffende bolgewassen in de BKD-kwaliteitsvoorschriften bloembollen (PVS verordening van 10 december 1985) en de Fytosanitaire Exportinstructies van Plantenziektkundige Dienst.

Gras en kruidenmengsels

- Graszaadmengsels moeten zijn samengesteld uit de in de geldende rassenlijst voorkomende rassen.
- Kruidenmengsels dienen rasecht en raszuiver te zijn.
- **Graszoden dienen 20mm dik te zijn (afwijkend t.o.v. RAW 51.06.06 lid 2)**

Rozen

Er wordt onderscheid gemaakt in twee soorten rozen; thee-hybriden en heesterrozen. Voor deze laatste zijn de eisen van heesters van toepassing.

Thee-hybriden voldoen aan de A-Kwaliteit van rozen, dit houdt in dat ze 3 rechtopstaande takken, en een stevig wortelgestel hebben.

Opkuilen en wijze van opkuilen

- Kuilhoek wordt gebruikt als het plantgoed nog niet op de definitieve plaats gepoot kan worden
- De kuilhoek moet goed gesitueerd zijn
- Niet te nat
- Wortelgoed loshalen uit de bos en zorgen dat er grond tussen de wortels komt.
- Niet in de sloot!

Een ordelijke kuilhoek

Wist je dat:

- groenkeur, tuinkeur en milieukeur bedrijven kunnen certificeren

2.3 Wijze van verhandelen

- Aankoop: duurzaam geteelde producten
- Keuren van plantmateriaal door de hovenier: eisen!
- Bomen: stamomtrek op 1 meter hoogte in cm
- Heesters: lengte in cm
- Vaste planten: in pot; getal is maat van de pot
- Bollen: omtrek in cm
- Graszaad: plombe van de NAK-B

2.4 Planttijd

- Bomen met kluit: jaarrond
- Bomen zonder kluit: okt-april
- Bladverliezende heesters, rozen en bos- en haagplantsoen: okt-april
- Bladhoudende heesters, haagplantsoen en coniferen: eind aug. tot okt.
- Vaste planten: vanuit pot: jaarrond
- Eénjarigen: eind voorjaar; tweejarigen: herfst
- Bollen en knollen: najaar of eind voorjaar
- Gazons en grasvelden: april of augustus

2.5 Samenvatting

- Gezond uitgangsmateriaal
- Op de juiste wijze laten keuren
- Op zorgvuldige wijze transporteren en opkuilen
- Verschillende maten
- Juiste planttijden

OPDRACHT

Als hovenier moet je een tuin aanleggen. De opdrachtgever wil een tuin met een wat groter formaat planten. De tuin moet echter ingeplant worden in de maand juni. De opdrachtgever wil de garantie dat deze planten duurzaam zijn opgekweekt.

Boom:

- *Malus 'Red Sentinel'* (sierappel)
- *Acer griseum* (papieresdoorn)

Heesters:

- *Ilex aquifolium 'Alaska'* (hulst 'Alaska')
- *Forsythia intermedia 'Beatrix Farrand'* (chinees klokje)
- *Hydrangea quercifolia* (eikenbladhortensia)
- *Buddleja davidii* (vlinderstruik)
- *Hypericum inodorum* (hertshooi)
- *Spiraea japonica* (Japanse spierstruik)

Vaste planten:

- *Achillea millefolium 'Cerise Queen'* (duizendblad)
- *Nepeta faassenii 'Walkers Low'* (kattekruid)
- *Alchemilla mollis* (vrouwenmantel)
- *Dicentra spectabilis* (gebroken hartje)
- *Phlox paniculata* (herfstsering)

Maak een bestellijst met de naam, de levermaat en de kwaliteit. Daarnaast moet je de levervoorwaarden aangeven. Onder de toegepaste boom moet gelopen kunnen worden. Zoek nadere informatie in handscatalogi en op internet.

